

دی ۱۴۰۱
مسلسل: ۱۸۶۵۹

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در آذرماه ۱۴۰۱

بخش صنعت و معدن

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۸۶۵۹

کد موضوعی: ۲۲۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در آذرماه ۱۴۰۱ بخش صنعت و معدن

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه اقتصاد کلان و مدلسازی)

تهیه و تدوین کنندگان: عالیه ناظمی، علیرضا آذربایجانی

ناظران علمی: محمدرضا عبداللهی، سیدمهدی بنی طباطبائی

ویراستار ادبی: پرند فیاضی

صفحه آرا: مهدیه قمچیلی

ویراستار تخصصی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. شاخص صنعت

۲. شاخص تولید

۳. شاخص فروش

۴. شاخص قیمت

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

به نام خدا

فهرست مطالب

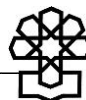
۱	چکیده.....
۱	خلاصه مدیریتی.....
۳	مقدمه.....
۳	۱. شاخص های تولید و فروش شرکت های صنعتی بورسی.....
۵	۲. شاخص های تولید و فروش به تفکیک رشته فعالیت های صنعتی بورسی.....
۹	۲-۱. شاخص های تولید و فروش رشته فعالیت خودرو و قطعات.....
۱۰	۲-۲. شاخص های تولید و فروش رشته فعالیت شیمیایی بجز دارو.....
۱۱	۲-۳. شاخص های تولید و فروش رشته فعالیت فلزات پایه.....
۱۲	۲-۴. شاخص های تولید و فروش رشته فعالیت غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر.....
۱۳	۲-۵. شاخص های تولید و فروش رشته فعالیت دارو.....
۱۵	۳. شاخص قیمت فعالیت های صنعتی بورسی.....
۱۷	۴. شاخص های تولید و فروش شرکت های معدنی بورسی.....
۱۹	جمع بندی.....
۲۰	پیوست.....

فهرست جدول

۵	جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت های صنعتی و معدنی بورسی - آذرماه ۱۴۰۱.....
---	---

فهرست نمودارها

- نمودار ۱. شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۴
- نمودار ۲. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (درصد)..... ۴
- نمودار ۳. رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل (درصد)..... ۴
- نمودار ۴. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۶
- نمودار ۵. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۷
- نمودار ۶. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۸
- نمودار ۷. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۸
- نمودار ۸. شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۹
- نمودار ۹. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (درصد)..... ۹
- نمودار ۱۰. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۱۰
- نمودار ۱۱. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۱۰
- نمودار ۱۲. شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (بجز دارو) (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۱
- نمودار ۱۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (بجز دارو) (درصد)..... ۱۱
- نمودار ۱۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی بجز دارو نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۱۱
- نمودار ۱۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی بجز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۱۱
- نمودار ۱۷. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (درصد)..... ۱۲
- نمودار ۱۶. شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۲
- نمودار ۱۸. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۱۲
- نمودار ۱۹. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۱۲
- نمودار ۲۰. شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۳
- نمودار ۲۱. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی (درصد)..... ۱۳
- نمودار ۲۲. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۱۳
- نمودار ۲۳. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۱۳
- نمودار ۲۴. شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۴
- نمودار ۲۵. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (درصد)..... ۱۴
- نمودار ۲۶. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۱۴
- نمودار ۲۷. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۱۴
- نمودار ۲۸. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۵
- نمودار ۲۹. شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - آذرماه ۱۴۰۱..... ۱۶
- نمودار ۳۰. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت دارو (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۶
- نمودار ۳۱. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۷
- نمودار ۳۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (درصد)..... ۱۸
- نمودار ۳۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (۱۰۰=۱۳۹۵)..... ۱۸
- نمودار ۳۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه قبل (درصد)..... ۱۸
- نمودار ۳۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)..... ۱۸

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در آذرماه ۱۴۰۱ بخش صنعت و معدن

چکیده

در آذر ماه ۱۴۰۱، شاخص تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی به بالاترین سطح در سال ۱۴۰۱ رسیده است؛ در این ماه شاخص تولید و فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل به ترتیب با افزایش ۱۲/۹ و ۱۵/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۲/۷ و ۳/۶ درصدی مواجه شده است.

در این ماه رشته‌فعالیت خودرو و قطعات رکورد جدیدی ثبت کرده است و شاخص تولید و فروش آن به ترتیب رشد ۴۸/۴ و ۸۶/۷ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل ثبت کرده است. همچنین، شاخص تولید رشته‌فعالیت دارو به بالاترین سطح در دو سال اخیر رسیده است و نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۲۵/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۷ درصدی داشته است. در آذرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید و فروش رشته‌فعالیت ماشین‌آلات و تجهیزات روند صعودی خود در سال ۱۴۰۱ را ادامه داده و نسبت به ماه مشابه سال قبل به ترتیب رشد ۳۵/۵ و ۹۵ درصدی را ثبت کرده است.

در آذرماه ۱۴۰۱ نرخ رشد ماهیانه قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی رشد مثبت ۰/۲ درصدی را ثبت کرده است و رشد نقطه به نقطه به ۳۵/۴ درصد رسیده است. در نهایت، میانگین سالیانه شاخص قیمت هم در آذرماه ۱۴۰۱ روند نزولی یک‌سال اخیر خود را ادامه داد و با ۲/۱ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل، میزان ۴۹/۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در این ماه رشته‌فعالیت دارو همانند آبان‌ماه مجدداً با افزایش قیمت مواجه بوده و نرخ رشد ماهیانه ۹/۳ درصدی داشته است.

خلاصه مدیریتی

تحلیل روند رشد بخش صنعت از جنبه‌های مختلف، عاملی کلیدی در تحلیل‌های خرد و کلان اقتصادی و یکی از ارکان تصمیم‌گیری در حوزه اقتصاد است. شاخص تولید بخش صنعت به دلیل تأثیر نوسانات سطح فعالیت صنعت بر بخش‌های دیگر اقتصاد، به عنوان یک شاخص مهم اقتصادی کوتاه‌مدت استفاده می‌شود. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به صورت ماهیانه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های بورسی را محاسبه می‌کند. اهمیت این شاخص به روز، برای اقتصاد ایران که تحولات زیادی دارد بیشتر خواهد بود، زیرا بازخورد شوک‌های وارده به اقتصاد ایران و واکنش‌های سیاستگذاران باید در تواتر کمتر از فصل مورد رصد قرار گیرد؛ این در حالی است که آمار رسمی بخش حقیقی به صورت فصلی و با تأخیر ارائه می‌شود.

طی آذرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۲/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۲/۷ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال

قبل تمام رشته‌فعالیت‌ها افزایش در شاخص تولید داشته‌اند، اما نسبت به ماه قبل ۵ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید داشته‌اند. رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «خودرو و قطعات» و «دارو» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید نسبت به ماه مشابه سال قبل داشته‌اند. همچنین طی آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «خودرو و قطعات» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «سیمان»، «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند.^۱

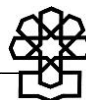
شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۰/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۰/۴ درصدی مواجه شده است.

طی آذرماه ۱۴۰۱، شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۵/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۳/۶ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۱ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۴ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص فروش داشته‌اند. رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «خودرو و قطعات» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل و رشته‌فعالیت‌های «دارو»، «لاستیک و پلاستیک» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل بیشترین سهم در افزایش شاخص فروش متعلق به رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «کاشی و سرامیک» و «خودرو و قطعات» بوده و بیشترین سهم در کاهش شاخص فروش متعلق به رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «سایر کانی‌های غیرفلزی» و «سیمان» بوده است.

شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲۷/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۵/۳ درصدی مواجه شده است.

در آذرماه ۱۴۰۱ نرخ رشد ماهیانه قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی رشد مثبت ۰/۲ درصدی را ثبت کرده است و لکن روند نزولی رشد نقطه‌به‌نقطه تداوم یافته است و با ۱/۱ درصد کاهش نسبت به ماه قبل، به ۳۵/۴ درصد رسیده است. شایان ذکر است میانگین سالیانه شاخص قیمت هم در آذرماه ۱۴۰۱ روند نزولی یک‌سال اخیر خود را ادامه داد و با ۲/۱ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل، میزان ۴۹/۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

۱. کاهش شاخص تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های سیمان، فلزات پایه، کک و پالایش و معدن ممکن است ناشی از قطع گاز و محدودیت مصرف گاز در این صنایع باشد، شرکت‌هایی مانند خراسان و فغدیر نیز در گزارشات ماهیانه خود به این مورد اشاره کرده‌اند.

شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بورسی با استفاده از داده‌های ماهیانه شرکت‌های صنعتی بورسی پذیرفته شده در بورس^۱ محاسبه می‌شود. در تهیه این شاخص‌ها از اطلاعات ماهیانه ۳۰۲ شرکت بورسی استفاده می‌شود و علاوه بر اندازه‌گیری تغییرات میزان تولید، فروش و قیمت در بخش صنعت، در محاسبات ملی نیز نقش مهمی ایفا می‌نمایند و برآوردی از تغییرات ماهیانه ارزش‌افزوده ایجاد شده را در صنایع مختلف و به‌دنبال آن در کل اقتصاد منعکس می‌کنند. شاخص تولید صنعت توسط بانک مرکزی و مرکز آمار ایران با تواتر فصلی و همچنین شاخص قیمت صنعت به‌صورت فصلی توسط مرکز آمار و ماهیانه توسط بانک مرکزی، منتشر می‌شود، اما الزامی به انتشار شاخص فروش صنعت ندارند. از طرفی، این آمار دارای چندین ضعف اساسی است که مهم‌ترین ضعف این آمار وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و بعضاً متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهیانه است.

شاخص‌های ماهیانه تولید، فروش و قیمت استخراج شده از اطلاعات عملکردی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا حد زیادی می‌توانند با دقت مناسب و به‌صورت بهنگام تحولات بخش صنعت و معدن کشور را توضیح دهند و با توجه به بررسی‌های انجام شده و تطبیق دادن این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که به‌صورت فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده این شاخص به‌خوبی می‌تواند در وقفه انتشار این شاخص‌های رسمی، شاخص جایگزین مناسبی برای آن باشد.^۲ در این مطالعه تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته‌شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در آذرماه ۱۴۰۱ بررسی شده است.

۱. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی

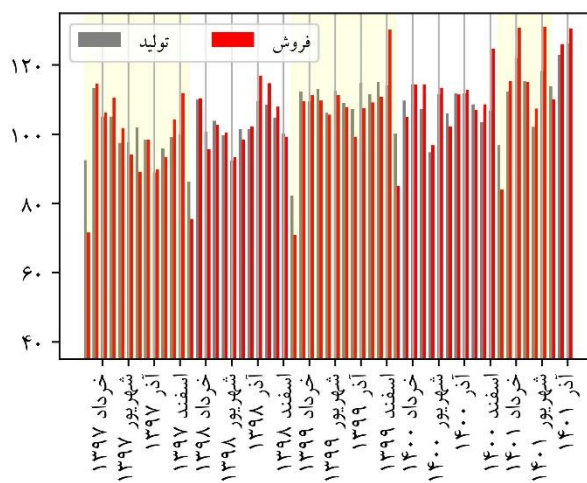
در آذرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی به بالاترین سطح در سال ۱۴۰۱ رسیده است؛ در این ماه شاخص‌ها نسبت به ماه مشابه سال قبل به‌ترتیب با افزایش ۱۲/۹ و ۱۵/۷ درصدی مواجه شده است، همچنین نسبت به ماه قبل با افزایش ۲/۷ و ۳/۶ درصدی مواجه شده است.

نتایج طرح شامخ اتاق بازرگانی ایران نشان می‌دهد شاخص مدیران خرید صنعت در آذرماه اندکی کاهش یافته است، همچنین انتظارات تولید برای ماه آینده کاهشی است. در آذرماه، در بخش صنعت شرکت‌ها با کمبود شدید مواد اولیه روبه‌رو بوده‌اند، همچنین فعالان اقتصادی اذعان داشته‌اند که در دوره‌های آتی امکان جایگزین کردن محصولات با قیمت‌های فعلی وجود نخواهد داشت.

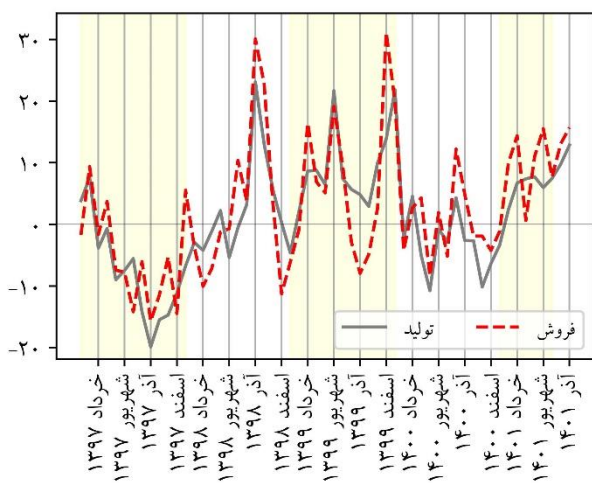
۱. شرکت‌های بورسی شامل تمام شرکت‌های تولیدی صنعتی و معدنی بورس و فرابورس می‌شود که گزارشات فعالیت ماهیانه خود را در سایت کدال منتشر می‌کنند.

۲. جهت اطلاعات بیشتر به گزارش پشتیبان مرکز پژوهش‌های مجلس درخصوص شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس به شماره مسلسل ۱۸۰۰۱ مراجعه شود.

نمودار ۱. شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (۱۳۹۵=۱۰۰)

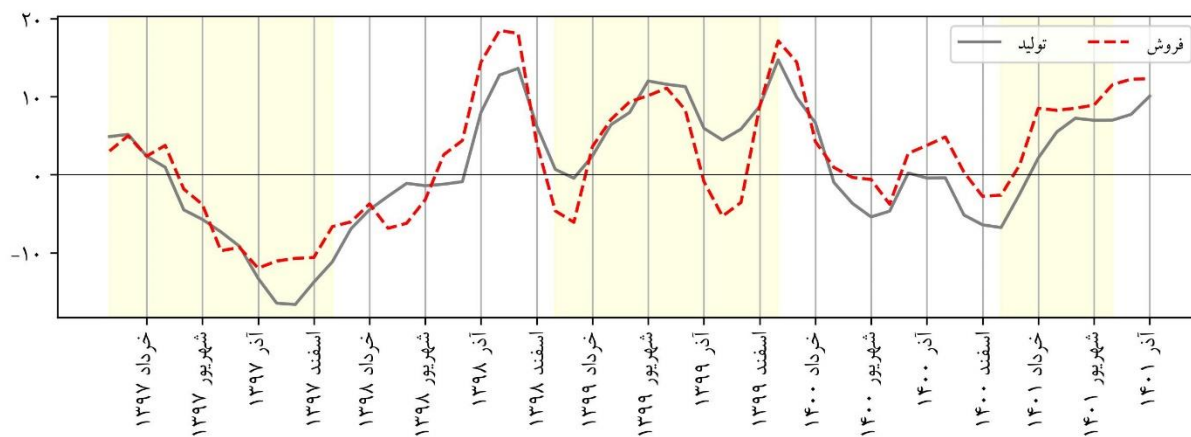
نمودار ۲. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (درصد)

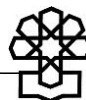
مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

طی سه‌ماهه منتهی به آذرماه ۱۴۰۱، رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص تولید افزایش ۱۰/۱ درصدی و شاخص فروش آن افزایش ۱۲/۳ درصدی را نشان می‌دهند.

نمودار ۳. رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی - آذرماه ۱۴۰۱

شاخص فروش			شاخص تولید			رشد شاخص تولید و فروش
رشد ۹ ماهه نسبت به ۹ ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد نه ماهه نسبت به ۹ ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
۱۰/۰	۱۵/۷	۳/۶	۶/۴	۱۲/۹	۲/۷	صنعت
-۰/۹	۰/۸	۹/۷	-۶/۴	۲/۴	۴/۴	رشته‌های شیمیایی بجز دارو
۴/۵	-۱/۰	۰/۸	۷/۸	۳/۳	-۱/۰	فلزات پایه
۵۶/۲	۸۶/۷	۱۰/۳	۳۴/۴	۴۸/۴	۶/۳	خودرو و قطعات
۱۲/۵	۲۷/۱	۵/۳	۱/۸	-۰/۹	-۰/۴	معدن

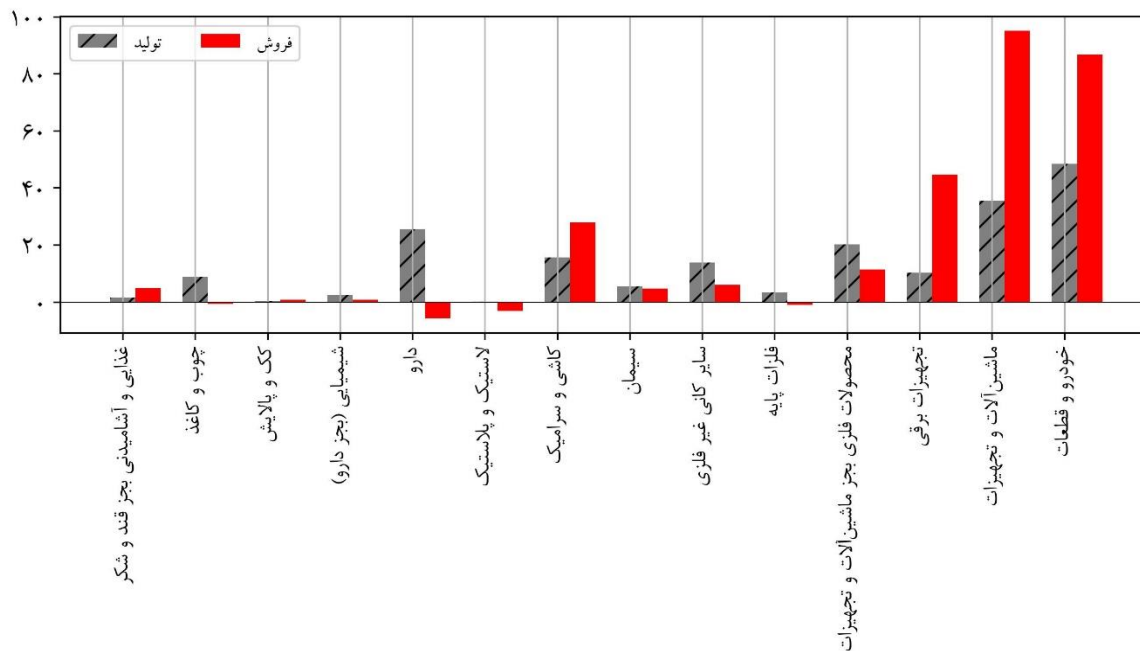
مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

* اطلاعات سایر رشته‌های فعالیت‌ها در بخش پیوست آمده است.

۲. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌های صنعتی بورسی

طی آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل، تمام رشته‌های فعالیت‌ها افزایش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند. رشته‌های «خودرو و قطعات»، «ماشین‌آلات و تجهیزات» و «دارو» بیشترین افزایش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌های فعالیت صنعتی بورسی ۱۱ رشته‌های فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۴ رشته‌های فعالیت کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند. رشته‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات» (۹۵ درصد)، «خودرو و قطعات» (۸۶/۷ درصد) و «تجهیزات برقی» (۴۴/۷ درصد) بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته‌های «دارو»، «لاستیک و پلاستیک»، «فلزات پایه» و «چوب و کاغذ» اندکی کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند.

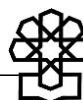
نمودار ۴. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)^۱

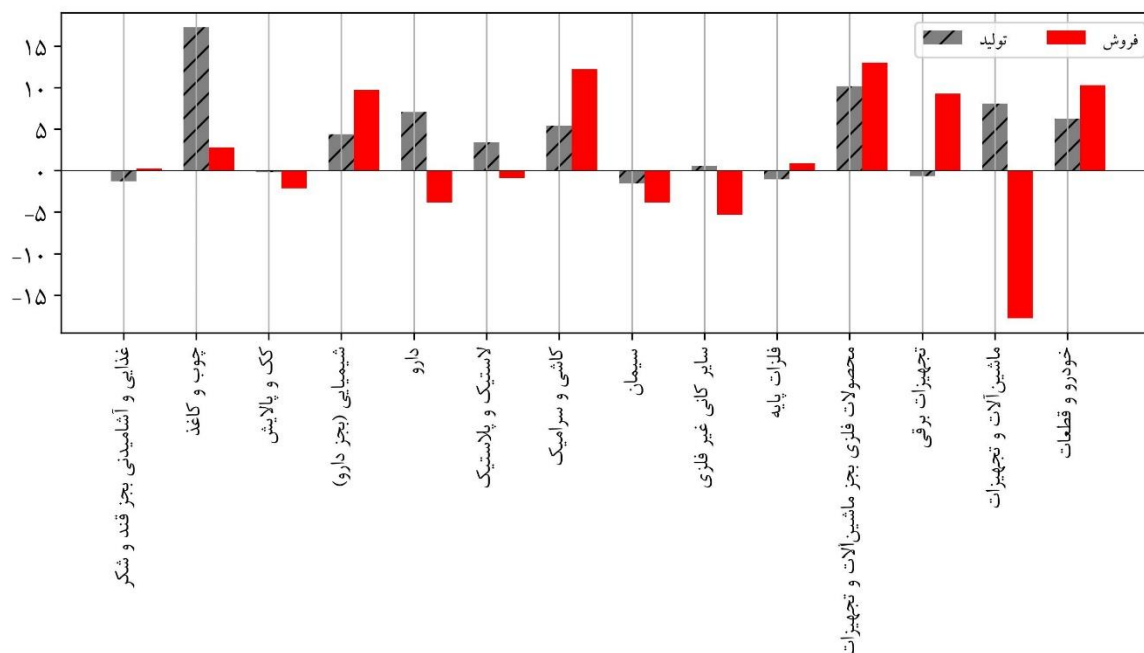
مأخذ: همان.

طی آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات»، و «ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «سیمان»، «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» و «فلزات پایه» اندکی کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «کاشی و سرامیک» و «خودرو و قطعات» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «سایر کانی‌های غیرفلزی» و «سیمان» کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند.

۱. همان‌طور که در گزارش پشتیبان بیان شده است، در رشته‌فعالیت منسوجات چهار شرکت در بورس پذیرش شده‌اند و لذا اولاً شاخص بنگاه‌های بورسی این صنعت گویای وضعیت این بخش از اقتصاد نیست و ثانیاً به دلیل تعداد کم بنگاه‌ها احتمال نوسان زیاد در این رشته‌فعالیت بیشتر است. برای نمایش بهتر اطلاعات در نمودارها، این رشته‌فعالیت از نمودارهای ۴ تا ۷ حذف شده است.

نمودار ۵. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل (درصد)

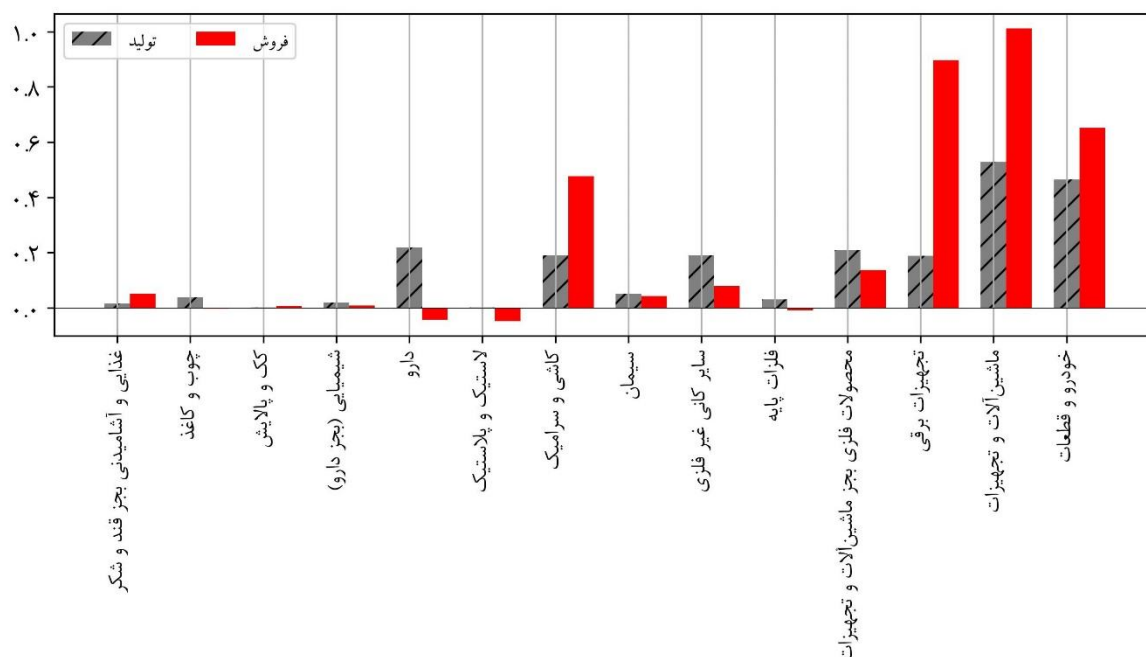

مأخذ: همان.

طی آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «خودرو و قطعات» و «دارو» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید نسبت به ماه مشابه سال قبل داشته‌اند، همچنین در این ماه، رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «خودرو و قطعات» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل و رشته‌فعالیت‌های «دارو»، «لاستیک و پلاستیک» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

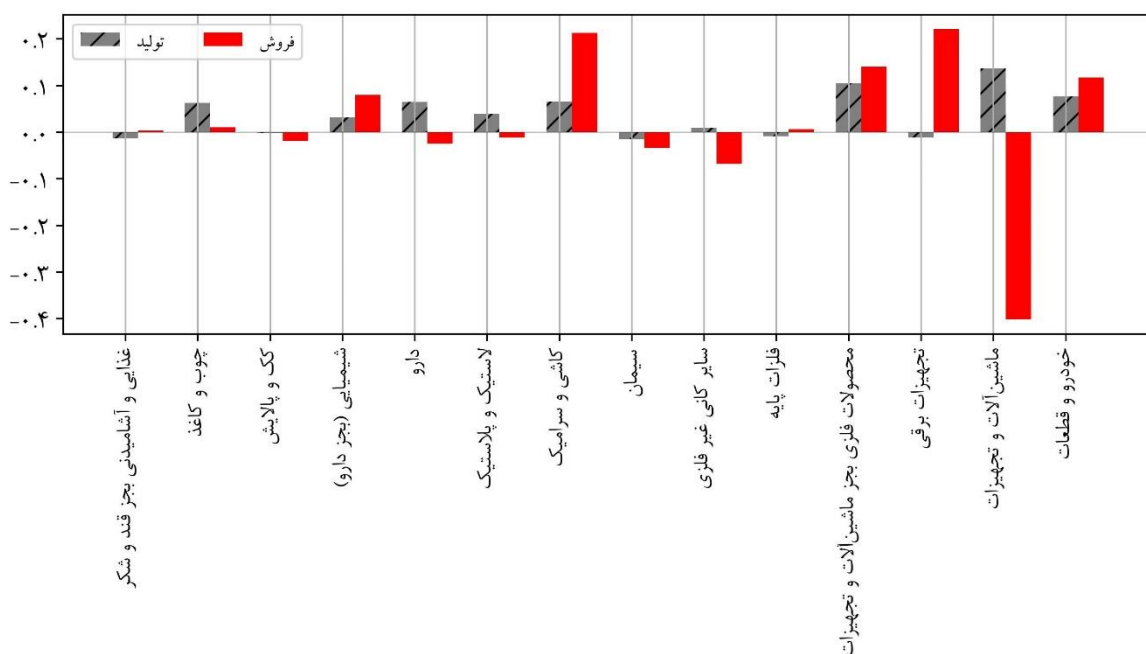
طی آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «خودرو و قطعات» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «سیمان»، «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل، بیشترین سهم در افزایش شاخص فروش متعلق به رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «کاشی و سرامیک» و «خودرو و قطعات» بوده و بیشترین سهم در کاهش شاخص فروش نیز متعلق به رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «سایر کانی‌های غیرفلزی» و «سیمان» بوده است.

نمودار ۶. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

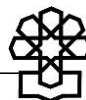
مأخذ: همان.

نمودار ۷. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

در ادامه به بررسی رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «شیمیایی (بجز دارو)» و «فلزات پایه» به دلیل ضریب اهمیت بالای این رشته‌فعالیت‌ها در محاسبه شاخص و همچنین رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»

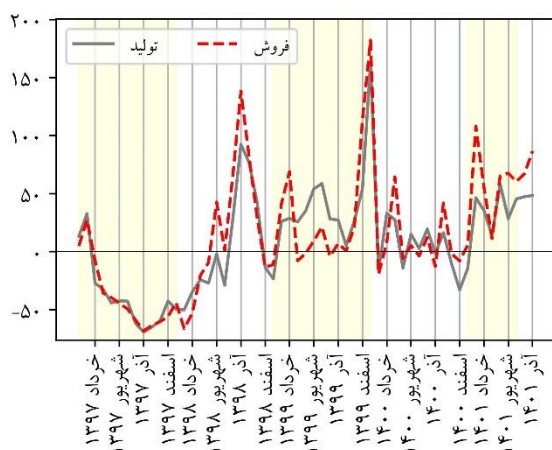

و «دارو» به دلیل اثرپذیری از حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی در واردات نهاده‌های آنها پرداخته شده است.

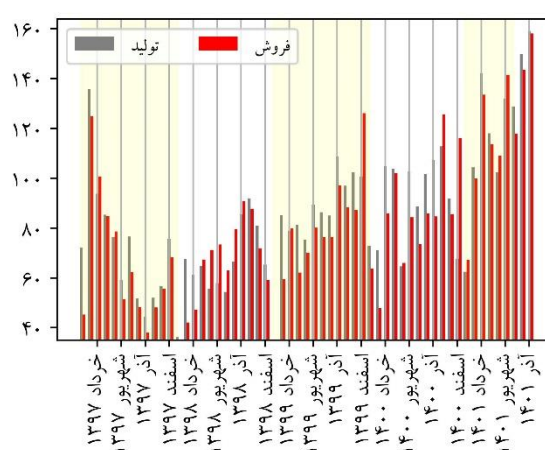
۱-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات

در آذرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت خودرو و قطعات بر مبنای شرکت‌های بورسی رکورد جدیدی ثبت کرده است و نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۴۸/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۶/۳ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن هم به‌طور مشابه نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۸۶/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۱۰/۳ درصدی داشته است. همان‌طور که در نمودارهای ۱۰ و ۱۱ نشان داده شده، نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید و فروش تمام زیربخش‌های رشته‌فعالیت خودرو و قطعات افزایش داشته است و همچنین نسبت به ماه قبل تنها شاخص تولید زیربخش «قطعات» کاهش یافته است.

نمودار ۹. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (درصد)

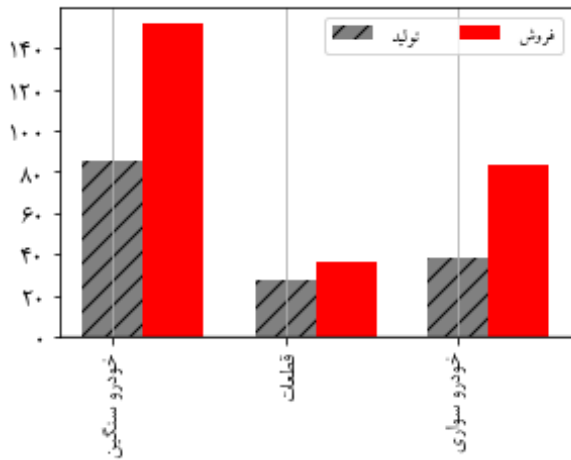

نمودار ۸. شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (۱۰۰=۱۳۹۵)

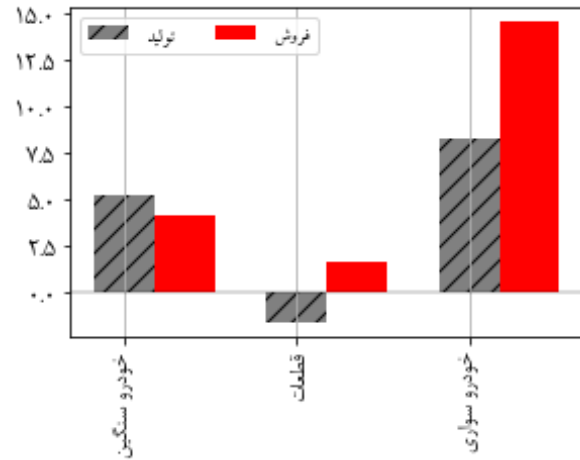

مأخذ: همان.

نمودار ۱۱. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۱۰. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل (درصد)

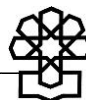

مأخذ: همان.

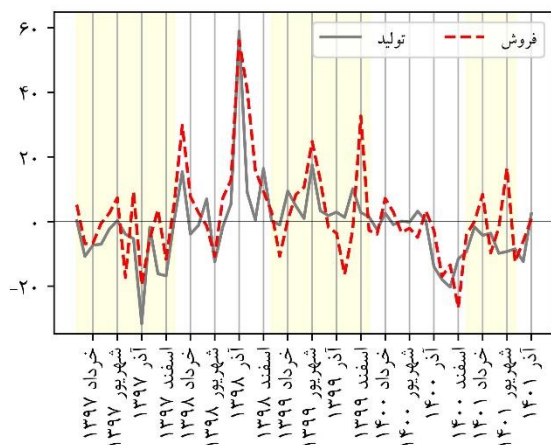
۲-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی بجز دارو

در آذرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی بجز دارو بر مبنای شرکت‌های بورسی پس از یک دوره ۱۲ ماهه رشد مثبتی را تجربه کرده است و نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۲/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۴/۴ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۰/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۹/۷ درصدی داشته است.

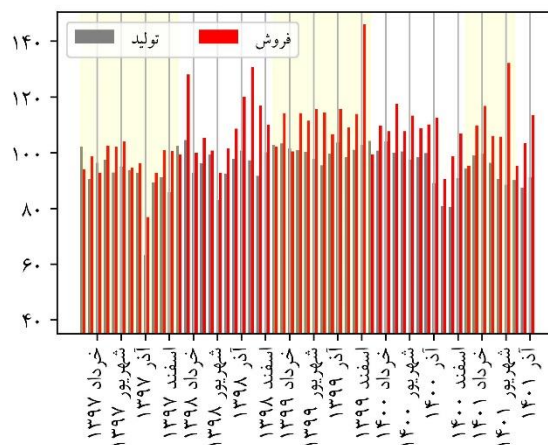
طبق نمودار ۱۴، نسبت به ماه قبل تنها رشد تولید و فروش زیربخش «متانول» کاهش یافته است. همچنین، طبق نمودار ۱۵ نسبت به ماه مشابه سال قبل تنها شاخص تولید زیربخش «پلاستیک و لاستیک مصنوعی» کاهش یافته است. اما کاهش شاخص فروش زیربخش «متانول»، «پلاستیک و لاستیک مصنوعی» و «کودها و ترکیبات نیترژن» در مقابل افزایش شاخص فروش زیربخش «خوراک پالایشگاه‌ها» باعث رشد ناچیز مثبت ۰/۸ درصدی شاخص فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل شده است.

نمودار ۱۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش
بخش شیمیایی (بجز دارو) (درصد)

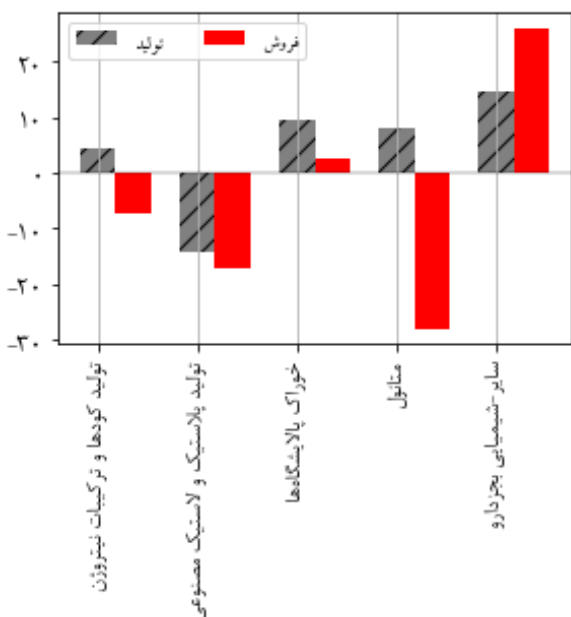

نمودار ۱۲. شاخص‌های تولید و فروش بخش
شیمیایی (بجز دارو) (۱۳۹۵=۱۰۰)

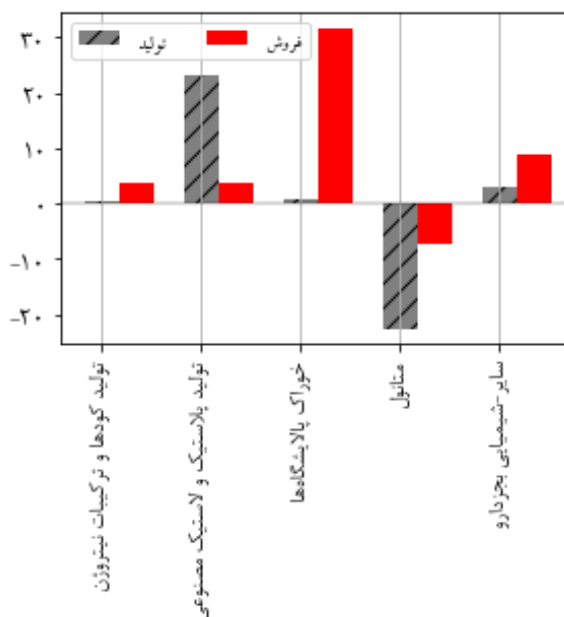

مأخذ: همان.

نمودار ۱۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های
شیمیایی بجز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۱۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های
شیمیایی بجز دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

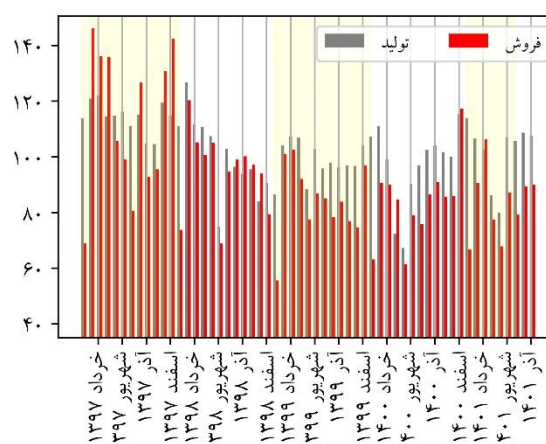

مأخذ: همان.

۳-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه

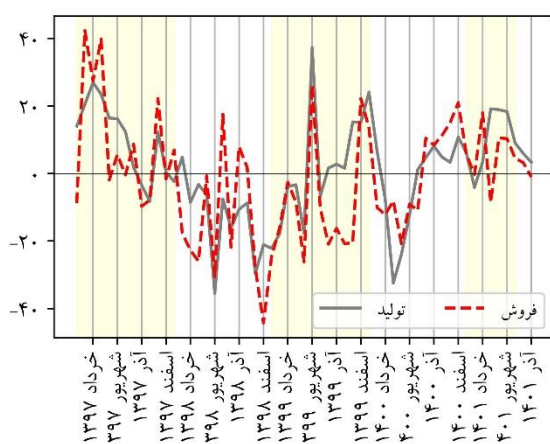
در آذرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت فلزات پایه بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۳/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۰/۸ درصدی داشته است. طبق نمودار ۱۸، کاهش شاخص تولید زیربخش «پروفیل» علت اصلی منفی شدن شاخص تولید نسبت به ماه قبل شده است.

نمودار ۱۶. شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه
($1395=100$)

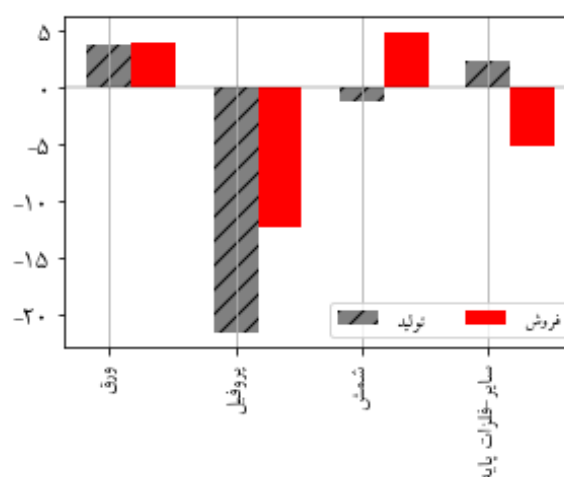

مأخذ: همان.

نمودار ۱۷. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش
بخش فلزات پایه (درصد)

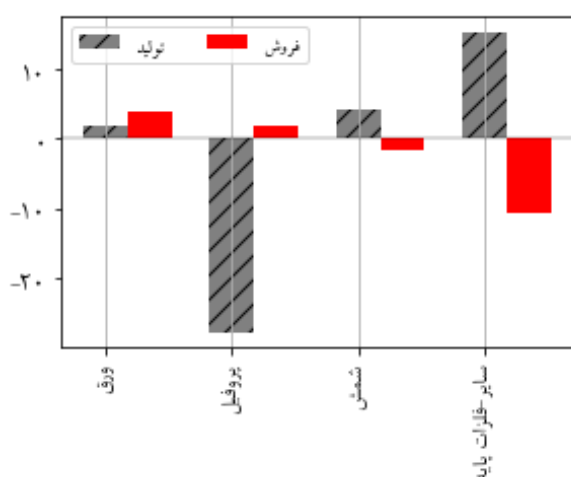

نمودار ۱۸. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های
فلزات پایه نسبت به ماه قبل (درصد)

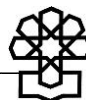
مأخذ: همان.

نمودار ۱۹. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های
فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

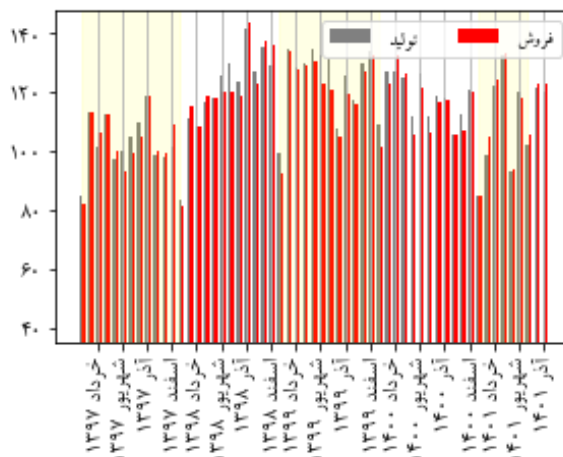

۲-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر

در آذرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱/۳ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۴/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۰/۳ درصدی داشته است. طبق نمودارهای ۲۲ و ۲۳ نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش زیربخش‌های «لبنیات» و «کیک و بیسکویت» کاهش و در مقابل زیربخش «روغنی‌ها» افزایش یافته است، اما نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید و فروش زیربخش‌های «روغنی‌ها» و «لبنیات» افزایش یافته است.

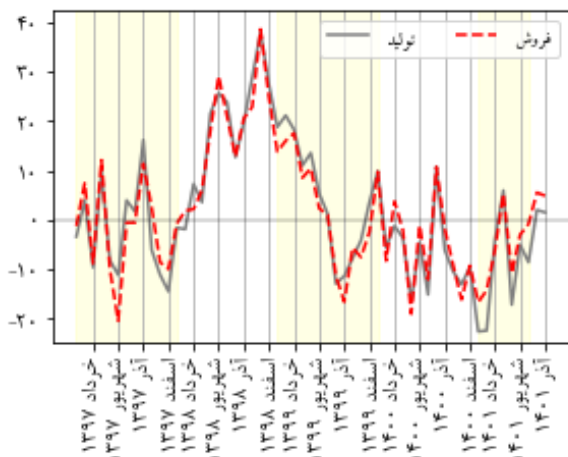

نمودار ۲۰. شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی (۱۰۰=۱۳۹۵)

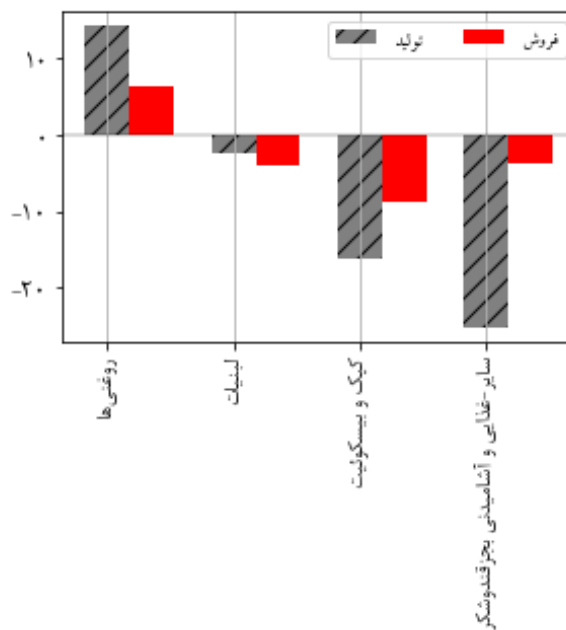

مأخذ: همان.

نمودار ۲۱. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی (درصد)

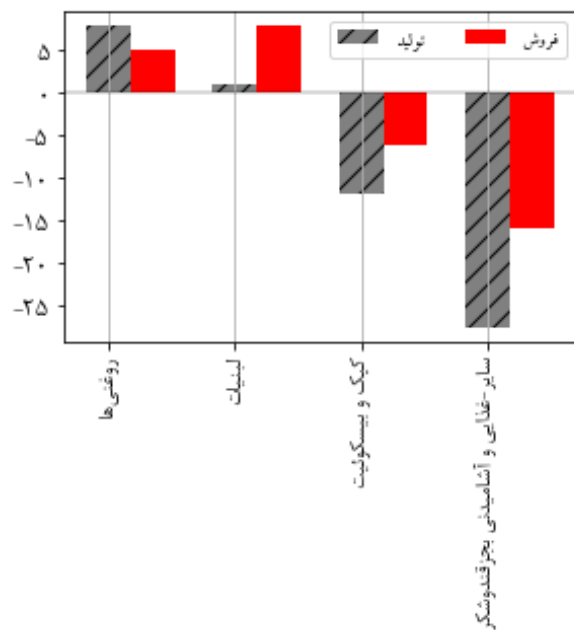

نمودار ۲۲. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

نمودار ۲۳. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

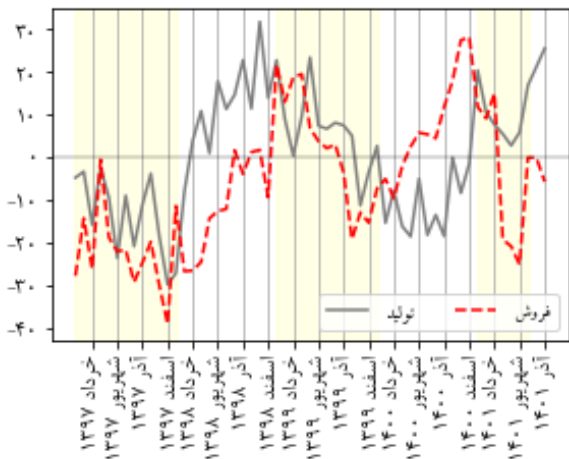

۲-۵. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت دارو

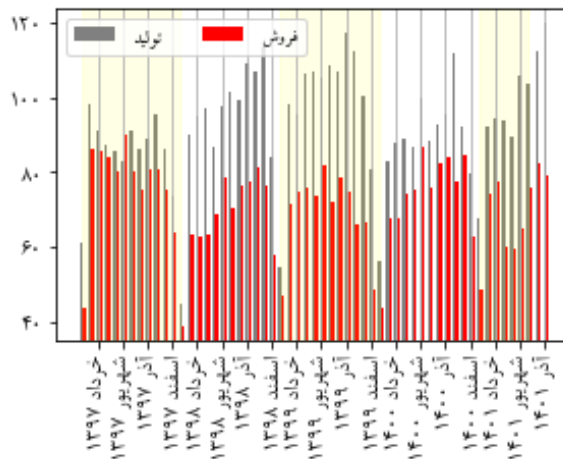
در آذرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت دارو بر مبنای شرکت‌های بورسی به بالاترین سطح در دو سال اخیر رسیده است و نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۲۵/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۷ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۵/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۳/۸ درصدی داشته است. طبق نمودارهای ۲۶ و ۲۷ نسبت به ماه قبل شاخص تولید تمام زیربخش‌ها افزایش یافته

است، اما شاخص فروش تنها در زیربخش «شربت و سوسپانسیون» افزایش یافته است.

نمودار ۲۵. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (درصد)

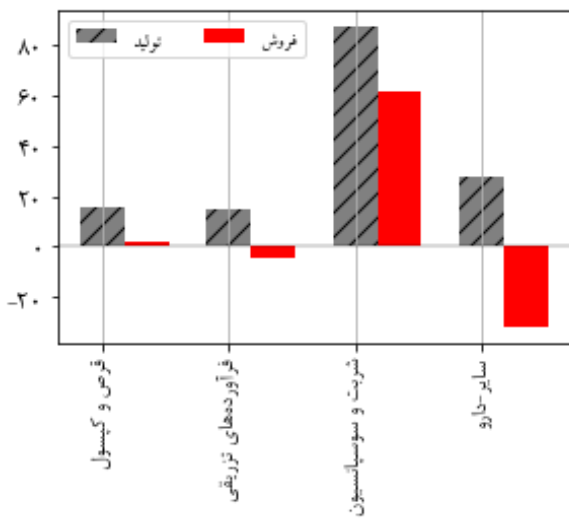

نمودار ۲۴. شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (۱۳۹۵=۱۰۰)

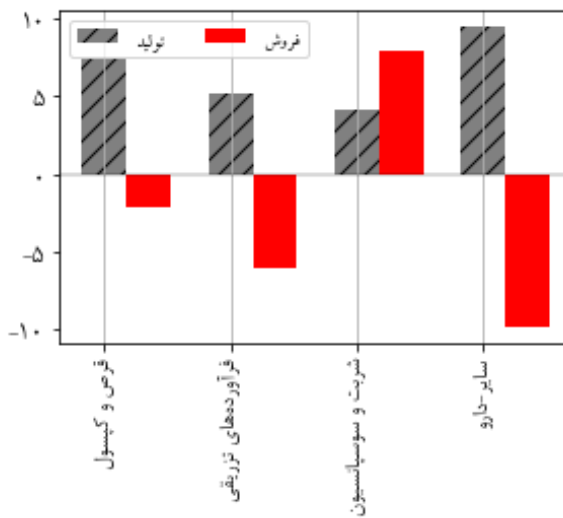

مأخذ: همان.

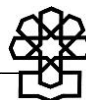
نمودار ۲۷. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۲۶. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

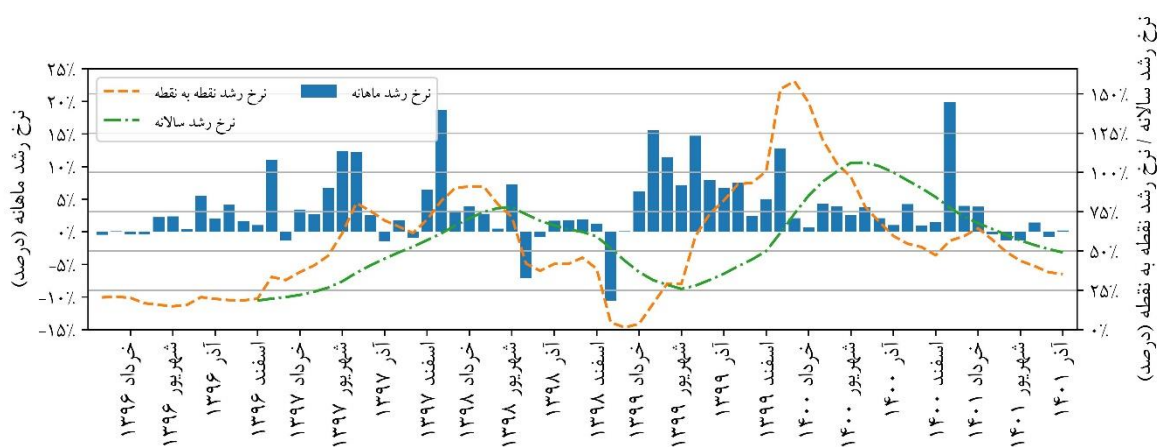
مأخذ: همان.

۳. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی

در آذرماه ۱۴۰۱ نرخ رشد ماهیانه^۱ قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی رشد مثبت ۰/۲ درصدی را ثبت کرده است و لکن روند نزولی رشد نقطه‌به‌نقطه^۲ تداوم یافته است و با ۱/۱ درصد کاهش نسبت به ماه قبل، به ۳۵/۴ درصد رسیده است. شایان ذکر است میانگین^۳ سالیانه شاخص قیمت هم در آذرماه ۱۴۰۱ روند نزولی یک‌سال اخیر خود را ادامه داد و با ۲/۱ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل، میزان ۴۹/۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد.^۴

نمودار ۲۸. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۳۹۵=۱۰۰)

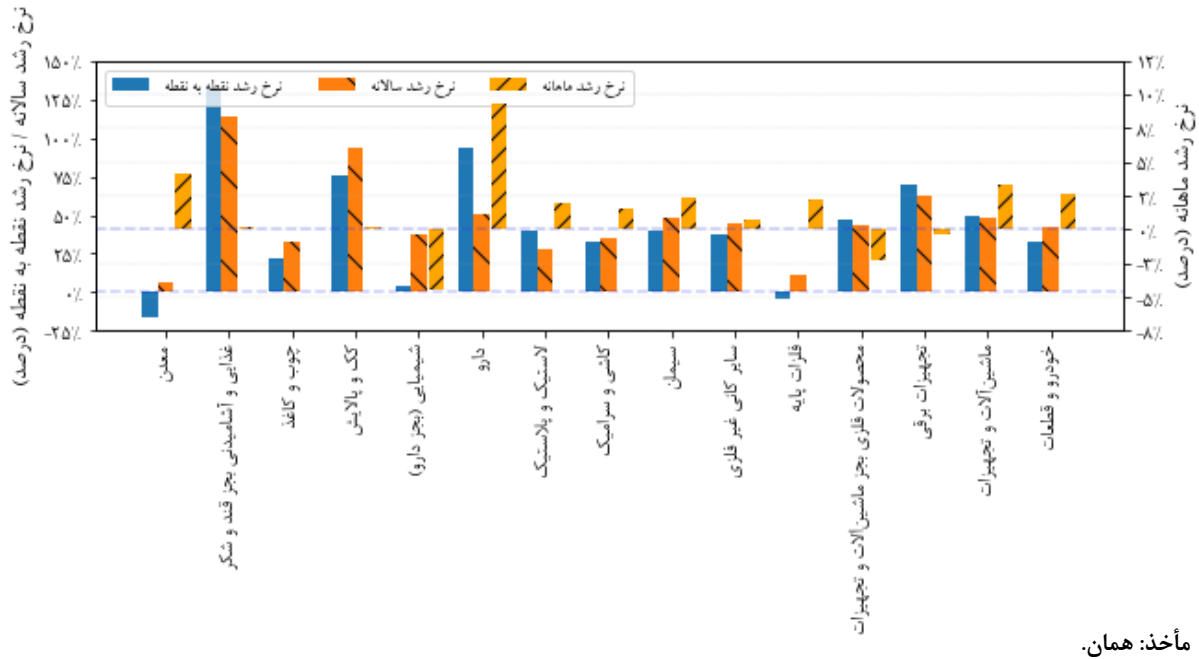

مأخذ: همان.

بررسی شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی نشان می‌دهد در آذرماه ۱۴۰۱، رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «معدن» بالاترین نرخ رشد ماهیانه، رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» و «دارو» بالاترین نرخ رشد نقطه به نقطه و رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» و «کک و پالایش» بالاترین نرخ رشد سالیانه را تجربه کرده‌اند.

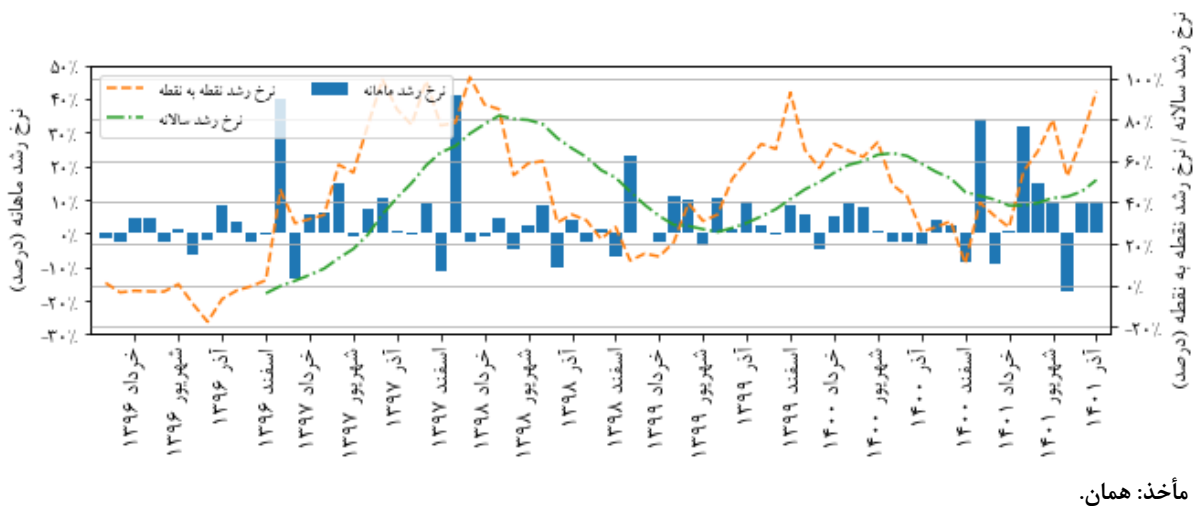
۱. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه قبل.
 ۲. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه مشابه سال قبل.
 ۳. درصد تغییر میانگین شاخص قیمت صنعت در ۱۲ ماه منتهی به ماه مورد نظر نسبت به دوره مشابه سال قبل.
 ۴. با توجه به اصلاحیه موردی شرکت‌ها، شاخص قیمت در مهرماه نسبت به گزارش ماه قبل تعدیل شده است؛ به این ترتیب رشد ماهیانه شاخص در آبان‌ماه منفی ۱ درصد، رشد نقطه به نقطه ۲۶/۵ درصد و رشد سالیانه ۵۱/۲ درصد بوده است.

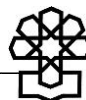
نمودار ۲۹. شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - آذرماه ۱۴۰۱

رشته‌فعالیت دارو پس از آنکه در سه ماه فصل تابستان بیشترین رشد قیمت ماهیانه را ناشی از حذف تدریجی ارزش ترجیحی دارو ثبت کرده بود، در آذرماه همانند آبان‌ماه مجدداً با افزایش قیمت مواجه بوده و نرخ رشد ماهیانه ۹/۳ درصدی داشته است. شایان ذکر است رشد نقطه به نقطه رشته‌فعالیت دارو نیز نسبت به ماه پیش ۲۲ واحد درصد افزایش یافته و به ۹۳ درصد رسیده است و میانگین سالیانه قیمت نیز ۵۰/۷ درصد افزایش یافته است.

نمودار ۳۰. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت دارو (۱۳۹۵=۱۰۰)

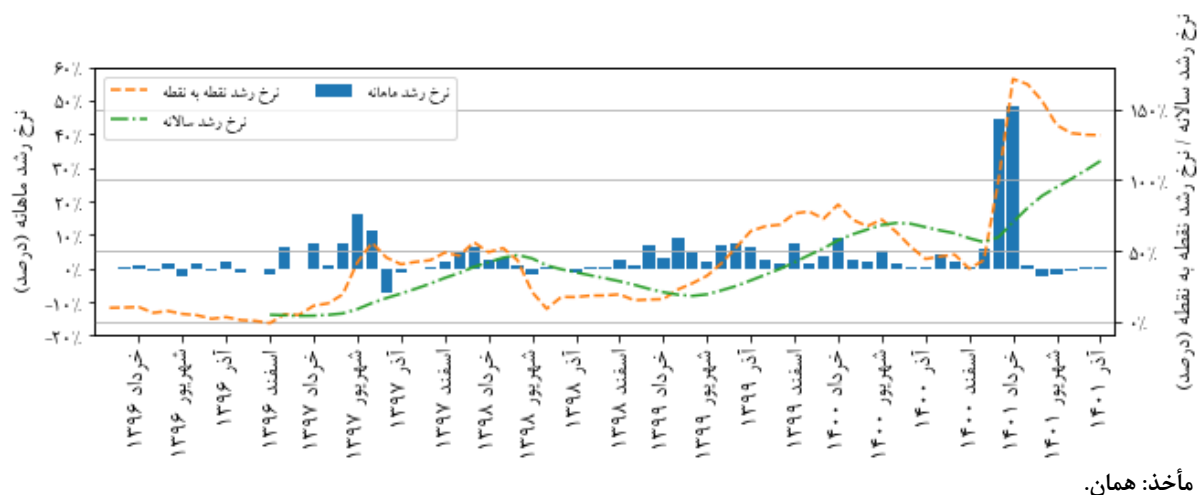

یکی از رشته‌فعالیت‌های دیگری که در ماه‌های ابتدایی سال مشمول حذف ارزش ترجیحی شد، رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر بود. بررسی روند قیمت‌ها در این رشته‌فعالیت هم بعد از گذشت چند ماه از اعمال این سیاست جالب توجه است:

طبق نمودار ۳۱، با حذف ارزش ترجیحی مواد اولیه رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر، رشد ماهیانه شاخص قیمت این رشته‌فعالیت در اردیبهشت‌ماه و خردادماه به حدود ۴۵ و ۵۰ درصد رسید، لکن در ماه‌های بعد و پس از تخلیه اثر این شوک به شدت کاهش یافت، اما در آبان‌ماه و آذرماه اندکی افزایش یافته و رشد مثبت ۰/۲ درصدی داشته است. به‌طور مشابه رشد نقطه به نقطه قیمت در این رشته‌فعالیت هم از تیرماه مسیر نزولی را طی کرده است و در آذرماه به ۱۳۱/۹ درصد رسیده است؛ شایان ذکر است میانگین سالیانه قیمت در این رشته‌فعالیت ۱۱۳/۵ درصد افزایش یافته است.

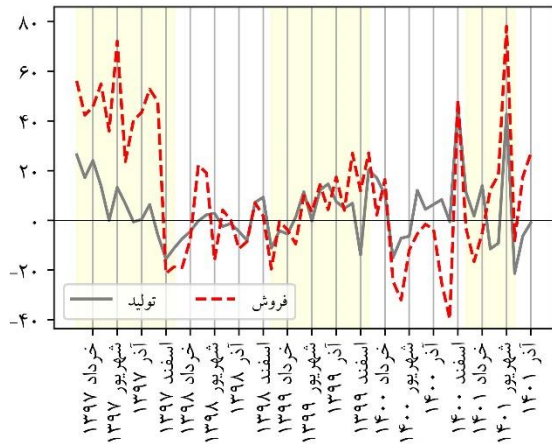
نمودار ۳۱. درصد تغییر شاخص قیمت رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر (۱۳۹۵=۱۰۰)

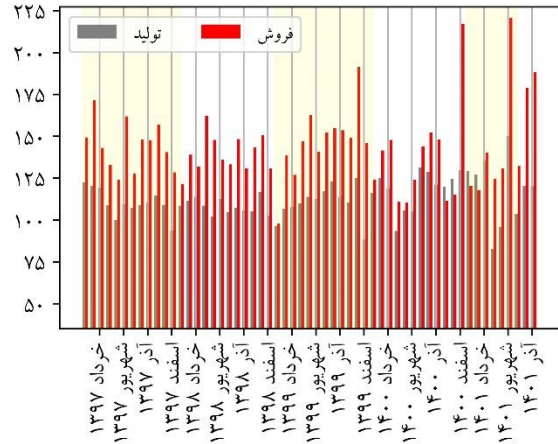
۴. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی

در آذرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۰/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۰/۴ درصدی مواجه شده است. همچنین، شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲۷/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۵/۳ درصدی مواجه شده است. شاخص فروش با توجه به افزایش فروش گندله (فروش صادراتی) و کنسانتره نسبت به ماه قبل و ماه مشابه قبل افزایش یافته است.

نمودار ۳۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (درصد)

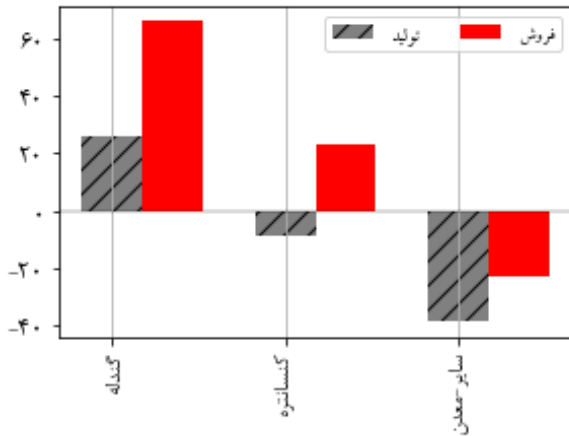

نمودار ۳۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (۱۰۰=۱۳۹۵)

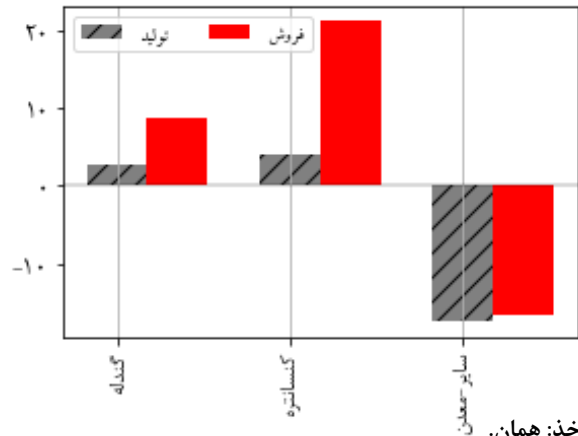

مأخذ: همان.

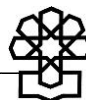
نمودار ۳۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدنی نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۳۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدنی نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

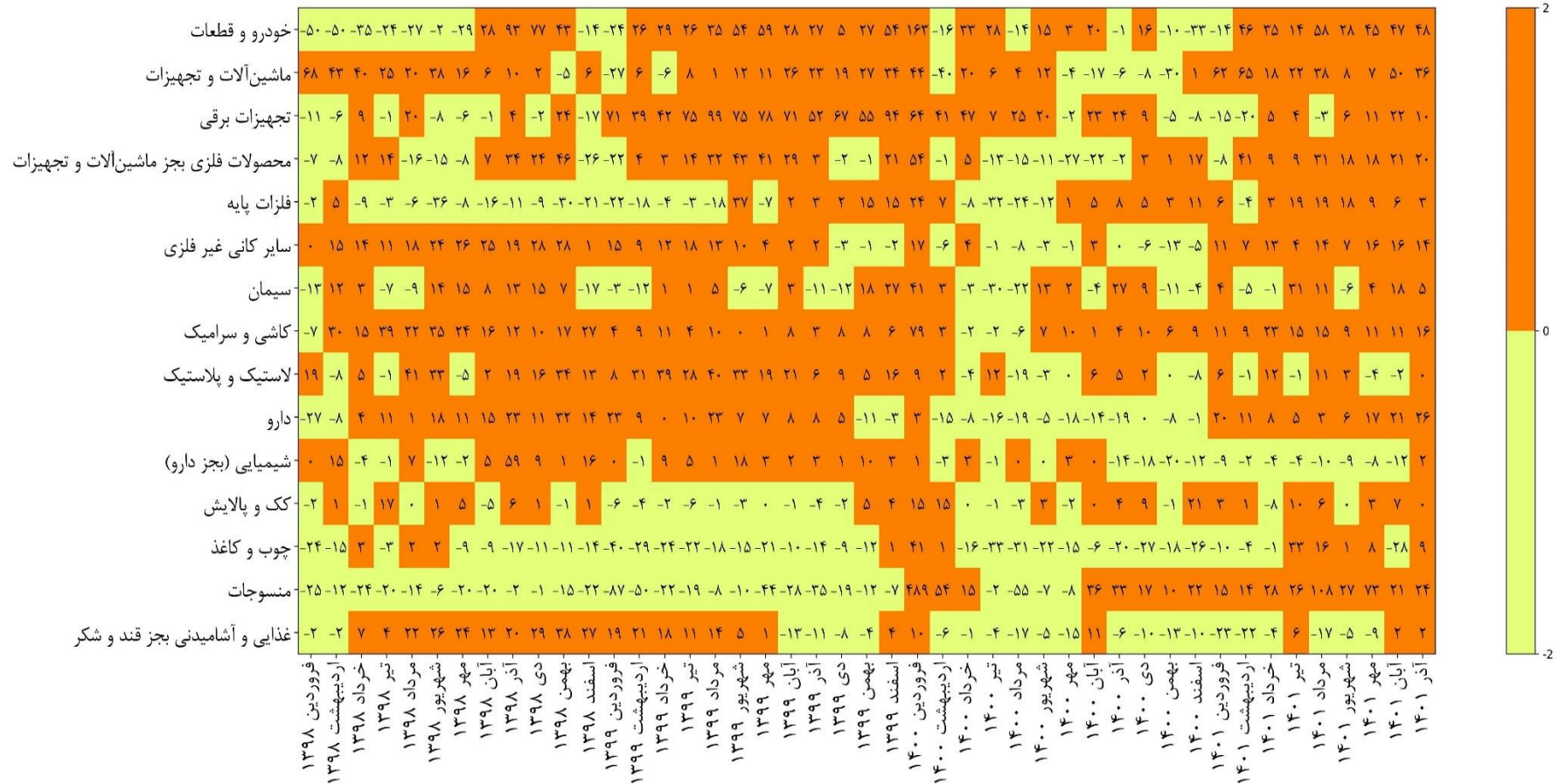
جمع بندی

شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بوری از اطلاعات ماهیانه ۳۰۲ شرکت بوری استخراج می‌شود و با توجه به اینکه این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار هم‌حرکتی مناسبی دارد، با دقت زیادی می‌تواند تحولات بخش صنعت و معدن کشور را به صورت ماهیانه رصد کند. در این گزارش تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در آذرماه ۱۴۰۱ بررسی شده است.

برآورد این گزارش نشان می‌دهد، طی آذرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بوری نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۲/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۲/۷ درصدی مواجه شده است. همچنین شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بوری نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۵/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۳/۶ درصدی مواجه شده است. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بوری نیز نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳۵/۴ درصد و نسبت به ماه قبل ۰/۲ درصد افزایش یافته است.

پیوست

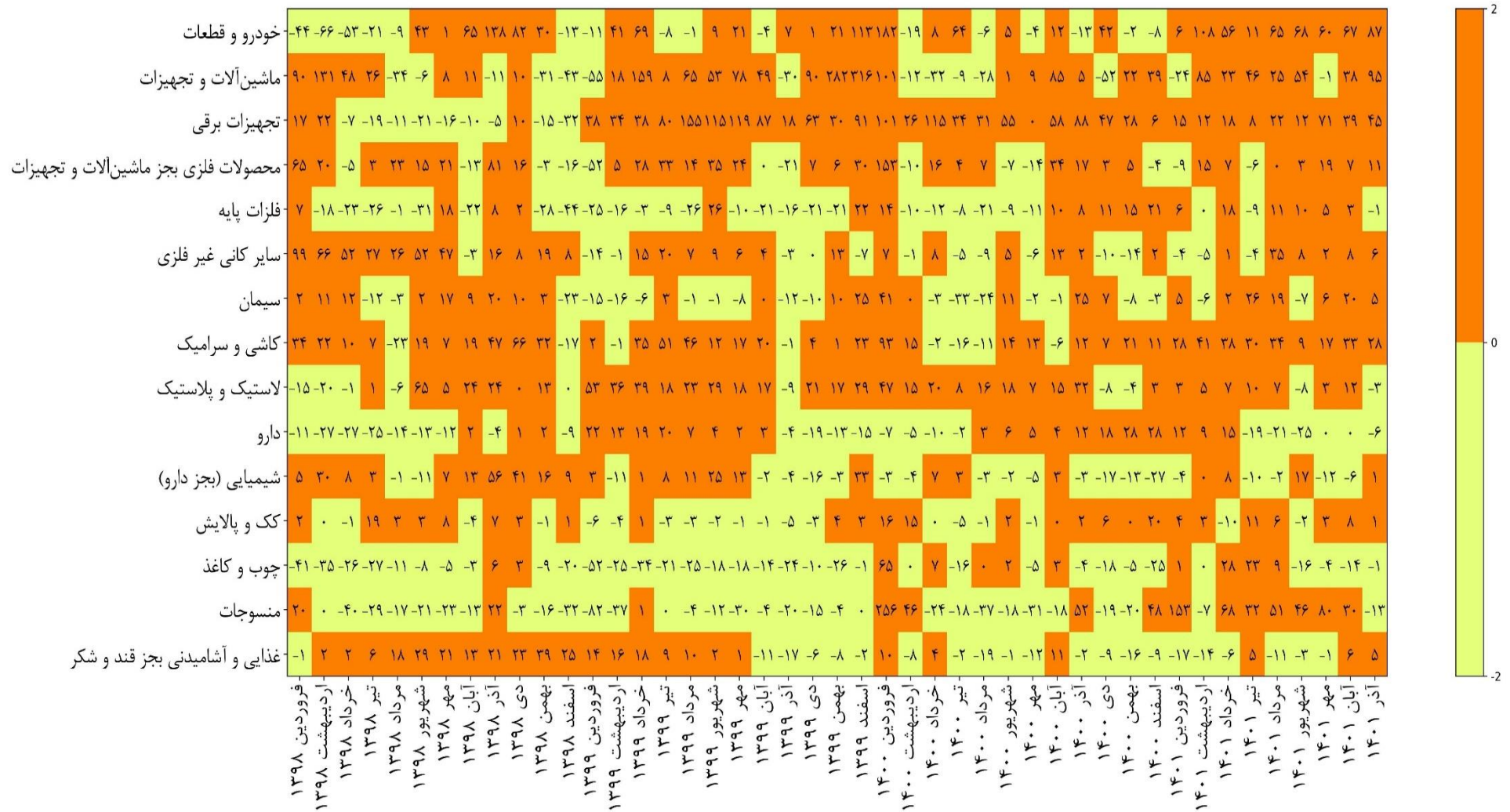
جدول ۱. آمار مربوط به رشد تولید کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۳۹۵=۱۰۰)

۱. در جدول فوق رنگ نارنجی نشان‌دهنده رشد مثبت و رنگ زرد نشان‌دهنده رشد منفی است (جهت خوانایی جدول اعداد رند شده‌اند).

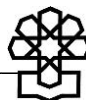
جدول ۲. آمار مربوط به رشد فروش کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰۰=۱۳۹۵)

۱. رشته‌فعالیت منسوجات در بورس تنها شامل ۳ شرکت است و به همین دلیل نماینده تمام صنعت منسوجات نیستند و با توجه به نوسان شاخص تولید و فروش آن تنها در جداول پیوست آورده شده است.

جدول ۳. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی - آذرماه ۱۴۰۱

شاخص فروش			شاخص تولید			
رشد ۹ ماهه نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد ۹ ماهه نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد ۹ ماهه نسبت به ماه قبل	رشد ۹ ماهه نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد ۹ ماهه نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد ۹ ماهه نسبت به ماه قبل	
۱۲/۵	۲۷/۱	۵/۳	۱/۸	-۰/۹	-۰/۴	معدن
۱۰/۰	۱۵/۷	۳/۶	۶/۴	۱۲/۹	۲/۷	صنعت
-۳/۸	۴/۹	۰/۳	-۷/۶	۱/۵	-۱/۳	غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر
۲۳/۷	-۱۲/۸	۵/۸	۳۲/۹	۲۴/۴	-۰/۲	منسوجات
۱/۸	-۰/۷	۲/۸	۰/۹	۸/۷	۱۷/۳	چوب و کاغذ
۲/۵	۰/۷	-۲/۲	۲/۴	۰/۳	-۰/۲	کک و پالایش
-۰/۹	۰/۸	۹/۷	-۶/۴	۲/۴	۴/۴	شیمیایی (بجز دارو)
-۵/۴	-۵/۷	-۳/۸	۱۲/۷	۲۵/۶	۷/۰	دارو
۳/۹	-۳/۲	-۰/۹	۲/۲	۰/۲	۳/۴	لاستیک و پلاستیک
۲۸/۲	۲۷/۸	۱۲/۲	۱۳/۵	۱۵/۶	۵/۴	کاشی و سرامیک
۶/۶	۴/۷	-۳/۹	۵/۸	۵/۴	-۱/۶	سیمان
۵/۱	۶/۰	-۵/۳	۱۱/۲	۱۳/۸	۰/۶	سایر کانی‌های غیر فلزی
۴/۵	-۱/۰	۰/۸	۷/۸	۳/۳	-۱/۰	فلزات پایه
۵/۶	۱۱/۳	۱۳/۰	۱۸/۵	۲۰/۲	۱۰/۲	محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات
۲۶/۸	۴۴/۷	۹/۳	۲/۷	۱۰/۲	-۰/۷	تجهیزات برقی
۳۷/۶	۹۵/۱	-۱۷/۸	۳۰/۰	۳۵/۵	۸/۱	ماشین‌آلات و تجهیزات
۵۶/۲	۸۶/۷	۱۰/۳	۳۴/۴	۴۸/۴	۶/۳	خودرو و قطعات

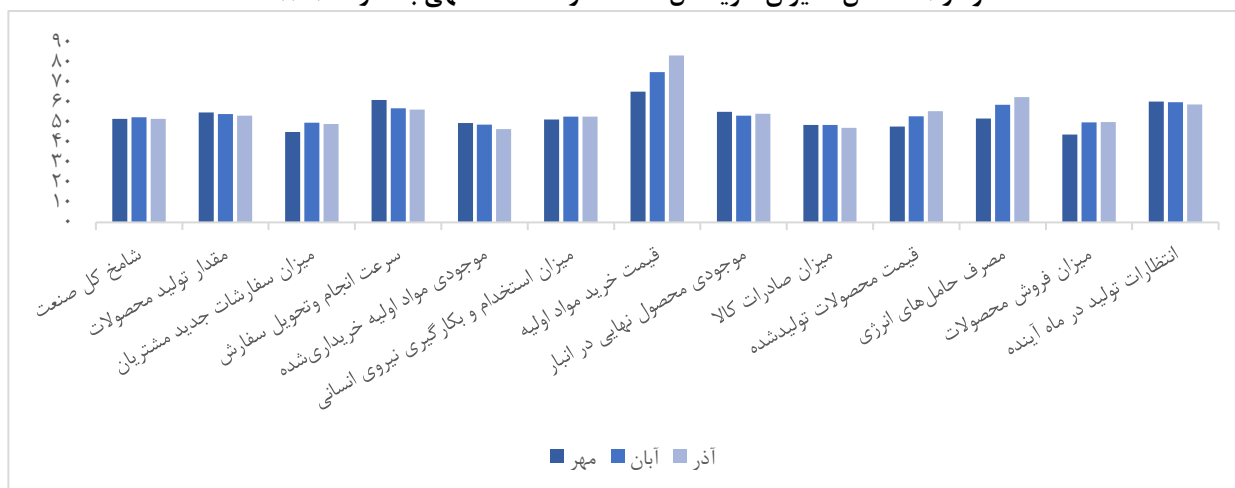
شاخص مدیران خرید (شامخ)^۱

براساس داده‌های به‌دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در آذرماه عدد ۵۱/۶۹ به‌دست آمده است، حاکی از افت فعالیت‌های بخش صنعت در مقایسه با ماه قبل است و شاخص کل با نرخ رشد کمتری همراه بوده است. در آذرماه در میان مؤلفه‌های اصلی بخش صنعت میزان سفارشات جدید مشتریان و موجودی مواد اولیه عدد کمتر از ۵۰ را ثبت کرده‌اند. در میان رشته‌فعالیت‌های صنعتی، سایر صنایع و صنایع پوشاک و چرم کمترین مقدار در شاخص‌های صنایع منتخب را داشته‌اند.

شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در آذرماه (۵۳/۲۲) طی ۴ ماه اخیر، کمترین عدد را به ثبت رسانده و رشد کمتری در تولید صنعت وجود داشته است. کمبود مواد اولیه و افزایش قیمت‌ها به دنبال کاهش تقاضا از دلایل اصلی کمتر شدن شاخص تولید در مقایسه با ماه‌های قبل بوده است.

شاخص میزان فروش محصولات در آذرماه (۵۰/۰۵) به میزان جزئی نسبت به آبان‌ماه افزایش داشته است و در محدوده خنثی ۵۰ قرار گرفته است. در آذرماه افزایش شدید نرخ ارز بر تقاضای مشتریان تأثیرگذار بوده و باعث شده تا میزان فروش شرکت‌ها همچنان کم باشد.^۲

نمودار ۱. شاخص مدیران خرید کل صنعت در سه ماه منتهی به آذرماه ۱۴۰۱

مأخذ: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.

۱. شاخص مدیران خرید (شامخ) طبق الگوی جهانی محاسبه شاخص مدیران خرید (Purchasing Managers' Index) هر ماه توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و براساس اطلاعات دریافتی از مدیران شرکت‌های بخش صنعت، محاسبه و گزارش می‌شود. این شاخص با بررسی و ردیابی متغیرهایی مانند مقدار تولید، سفارشات جدید، استخدام، تغییرات قیمت‌ها و... نسبت به ماه گذشته آن متغیرها، ارزیابی دقیقی از تحولات بخش‌های اقتصاد ارائه می‌کند. عدد شاخص با وزندهی به پنج متغیر اصلی مقدار تولید (۲۵٪)، سفارشات جدید (۳۰٪)، سرعت انجام و تحویل سفارش (۱۵٪)، موجودی مواد اولیه (۱۰٪) و میزان استخدام (۲۰٪) محاسبه می‌شود. اعداد بزرگ‌تر از ۵۰ به معنای بهبود شاخص نسبت به ماه قبل است. باقی متغیرها نیز از پرسشنامه‌های شاخص مدیران خرید استخراج می‌شوند، ولی وزنی در محاسبه شاخص کل صنعت ندارند. داده‌ها در شامخ براساس مستندات واقعی کسب‌وکارها و نه براساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.

۲. برای اطلاعات بیشتر به گزارش شاخص مدیران خرید آبان‌ماه ۱۴۰۱ مراجعه شود.

منابع و مأخذ

۱. معرفی و نحوه محاسبه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۸۰۰۱.
 ۲. گزارش طرح شامخ مدیران خرید، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.
 ۳. پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در آبان‌ماه ۱۴۰۱ بخش صنعت و معدن، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۸۵۸۷.
4. www.codal.ir